

3.0502 מענק שחרורין משירות קבעהגדרות

1. "שירות תקין" -
    - א. כל תקופת שירות, שמשרת החייל על-פי התחייבות לשירות קבע (כולל תקופת שהייה בחופשה ללא תשלום), למעט תקופות בהן שהה החייל בר"מ צא', בר"מ צב', בר"מ ב', בר"מ ג' או תקופות נפקדות, עריקות, מחבוש או מאסר.
    - ב. תקופת שירות בתנאי קבע, שבסיומה התחייב החייל לשירות קבע, ושירת ברציפות לה תקופת שירות של 24 חודשים, לפחות, כמשמעה בסעיף משנה א' לעיל.
    - ג. כל תקופת שירות בתנאי קבע, המזכה את החייל במענק שחרורין על-פי פקודות הצבא.
    - ד. תקופת שירות, שהומרה משירות חובה לשירות קבע, עקב חתימה ממושכת לשירות קבע.
  2. "שירות תקין רצוף" - שירות תקין, הנובע מהתחייבות אחת או ממספר התחייבויות רצופות לשירות קבע. לדוגמה: חייל, ששירת 29 חודשים, ובמהלך תקופה זו היה נפקד משך 30 יום, ייראה כמי ששירת שירות תקין רצוף של 28 חודשים.
  3. "סיום תקופת שירות" - שחרור משירות קבע בתום התחייבות או הפסקת שירות קבע ביוזמת החייל לפני תום ההתחייבות, כמשמעה בהפ"ע [3.0501](#), חלק רביעי סעיפים 2 עד 10.
  4. "התרת התחייבות" - הפסקת שירות קבע לפני תום תקופת ההתחייבות, כמשמעה בהפ"ע [3.0501](#), חלק רביעי בסעיפים 11 עד 32.
  5. "משכורת חודשית קובעת אחרונה" - כל מרכיבי השכר, שנקבעו בפקודות הצבא כנכללים לצורך חישוב המשכורת הקובעת למענק שחרורין והמגיעים לחייל במשכורתו האחרונה ערב שחרורו, או שנקבע שהחייל זכאי להם לצורך חישוב המשכורת הקובעת למענק שחרורין.
- תוקף סעיפים 6 עד 7 מה- 5 ביוני 2005**
6. "חייל חדש" - חייל בשירות קבע שהתחייב לשירות קבע אחרי יום ו' בטבת התשס"ד, 31 בדצמבר 2003 (להלן: "המועד הקובע"), ושאינו חייל ותיק.
  7. "חייל ותיק" - אחד מהמפורטים להלן:
    - א. חייל שהחל לשרת בשירות קבע עד המועד הקובע ומשרת שירות קבע ברציפות מהמועד הקובע.
    - ב. מי שהתחייב התחייבות מוקדמת לשירות קבע בגין מסלול שירותו לפני המועד הקובע, ומשרת שירות קבע ברציפות ממועד מימוש אותה התחייבות.
    - ג. מי שחתם על התחייבות לשירות קבע, וסוכם לשירות כאמור על ידי הסמכות המאשרת בחיל, לפני המועד הקובע, אולם התחייבותו אושרה בהתאם להפ"ע [3.0501](#) לא יאוחר מיום ט' בניסן התשס"ד, 31 במארס 2004, ומשרת שירות קבע ברציפות ממועד מימוש אותה התחייבות.
    - ד. מי ששוחרר משירות קבע לאחר שפרקים ב עד ד לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985 (להלן: "חוק שירות הקבע") חלו לגביו למשך תקופה של עשר שנים, לפחות, וחזר לשרת בשירות קבע במהלך 24 החודשים לאחר שחרורו או שפרקים ב עד ד לחוק שירות הקבע חלו לגביו למשך תקופה של 42 חודשים, לפחות, ולא יצא לקצבה בעקבות שירות זה, וחזר לשרת בשירות קבע במהלך שישה חודשים לאחר שחרורו.
    - ה. עובד מדינה, שוטר, סוהר או עובד ביטחון, כמשמעותם בחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התשל"ל-1970 (להלן: "חוק שירות המדינה"), שחוק שירות המדינה חל עליו במשך 42 חודשים, לפחות, ולא יצא לקצבה בעקבות שירות זה, ובלבד שלא הייתה הפסקה העולה על שישה חודשים בין סיום שירותו כעובד מדינה, שוטר, סוהר או עובד ביטחון לתחילת שירותו בשירות קבע.

זכאות למענק שחרורין

8. חייל זכאי למענק שחרורין באחד המקרים הר"מ:

- א. אם סיים תקופת שירות תקין רצוף של 24 חודשים, לפחות, והתחייבותו לשירות קבע לא הוארכה;
- ב. אם התחייבותו לשירות קבע הותרה ביוזמת צה"ל לפני המועד הנקוב בה, והוא השלים באותה עת שירות תקין רצוף של 12 חודשים, לפחות;
- ג. התחייבותו לשירות קבע הותרה ביוזמתו, לאחר שהשלים שירות תקין רצוף של 24 חודשים, לפחות, ובנוסף לכך התקיים אחד מאלה:
- 1) רמ"ח פרט באכ"א אישר את זכאותו של החייל למענק שחרורין, לאחר ששוכנע, בעקבות פניית החייל, כי התקיימו בו אחת או יותר מהסיבות הבאות, ואין זה סביר עקב כך לדרוש ממנו שימשיך לשרת בשירות קבע:
- (א) הצטרפות להתיישבות חקלאית;
- (ב) לידה - אם החיילת ביקשה להתיר את התחייבותה, בתוך 12 חודשים מיום הלידה או במשך התקופה של חופשת הלידה, אם חופשה זו הוארכה מעל ל- 12 חודשים. חיילת כזאת זכאית לתשלום מענק שחרורין, גם במקרה שהשלימה 12 חודשי שירות תקין רצוף בלבד;
- (ג) אימוץ - אם החיילת קיבלה ילד לאימוץ לפני שמלאו לו 12 חודשים, ובלבד שניתן צו אימוץ, בין לפני מועד סיום תקופת השירות או התרת ההתחייבות ובין לאחריה. מענק השחרורין ישולם לחיילת לאחר מתן צו אימוץ והצגתו;
- (ד) מחלה של אחד מבני משפחת החייל - אם קבע רופא, כי אותה מחלה מחייבת את נוכחותו של החייל בביתו;
- (ה) הצגת מועמדות לכנסת.

- 2) ראש אכ"א סבור, שבנסיבות העניין, מן הצדק לזכות את החייל במענק שחרורין בשיעור שהיה משתלם לו, אילו השלים תקופת שירותו עם שחרורו מצה"ל או בשיעור נמוך מזה.
- ד. על אף האמור לעיל, רשאי רמ"ח פרט באכ"א, אם הוא סבור, שקיימות נסיבות המצדיקות זאת, להורות, שחייל, אשר סיים את שירותו, לאחר שהשלים 23 חודשי שירות תקין או למעלה מכך, או שהתחייבותו לשירות קבע הותרה, לאחר שהשלים 23 חודשי שירות תקין או למעלה מכך, יזוכה במענק שחרורין בגין תקופת שירותו התקין הרצוף.

עיכוב או שלילת הזכות למענק שחרורין

9. ראש אכ"א רשאי להורות על עיכוב מענק שחרורין לחייל, אשר במועד התרת התחייבותו או במועד סיום שירותו מתנהלים נגדו חקירה או משפט, או שפסק דין שניתן במשפט, שהתנהל נגדו, טרם נעשה חלוט בסמוך לאחד המועדים הנ"ל.
10. הסתיימה החקירה ולא הועמד החייל לדין, או שהועמד לדין וזוכה, ישולם לו מענק שחרורין בשיעור הסכום, שהיה משתלם לחייל בדרגת שכרו ובמעמדו במועד התשלום.
11. חויב החייל בדינו, יישלל ממנו מענק השחרורין, אם התקיימו שני התנאים הר"מ גם יחד:
- א. הוטל עליו מאסר לריצוי בפועל (פרט למאסר שהוטל בגין עבירת תנועה) או הורשע בעבירה, שיש עימה קלון (ובכלל זה גם עבירת תנועה, שיש עימה קלון).
- ב. פסק הדין מתייחס לעבירה, שבוצעה על ידי החייל בזמן היותו בשירות קבע.
- לא התקיימו 2 תנאים אלה, ישולם לחייל מענק שחרורין, כאמור בסעיף 10 לעיל.
12. חייל, אשר התחייבותו לשירות קבע הותרה או שלא הוארכה בעקבות פסק דין חלוט, המטיל עליו מאסר בפועל (פרט למאסר, שהוטל בגין עבירת תנועה) או המרשיעו בעבירה, שיש עימה קלון (ובכלל זה גם עבירת תנועה, שיש עימה קלון), לא יהיה זכאי למענק שחרורין.
13. על אף האמור לעיל, רשאי הרמטכ"ל להורות, כי חייל, כאמור בסעיפים 9 עד 12 לעיל, אשר זכותו למענק שחרורין נשללה, יזוכה במענק שחרורין, כולו או מקצתו. לצורך קבלת החלטתו יוכל הרמטכ"ל להיוועץ בוועדה המייעצת להתרת התחייבויות, כאמור בהפ"ע [3.0501](#), ובראש אכ"א.

בלמ"ס

3.0502

הוראות הפיקוד העליון, 15 נוב' 83

14. חייל, אשר זכותו למענק שחרורין נשללה, כאמור לעיל, ולתקופת שירות הקבע שלו צורפה תקופת שירות או תקופת עבודה קודמת, יזוכה עם שחרורו בסכום, ששולם על ידו בעבור צירוף תקופת השירות או תקופת העבודה הקודמת.

שיעורי מענק שחרורין

תוקף סעיף 15 מה- 5 ביוני 2005

15. מענק שחרורין של חייל ותיק יהיה שווה לחלק השנים עשר של משכורתו החודשית הקובעת האחרונה כפול מספר חודשי השירות התקין ששירת וחודשי שירות או עבודה שצורפו; מענק שחרורין של חייל חדש יהיה שווה לשניים ושליש אחוז ממשכורתו החודשית הקובעת האחרונה כפול מספר חודשי השירות התקין ששירת עבורם הופרשו לו זכויות לפנסיה צוברת; חלקי חודש יילקחו אף הם בחשבון לצורך חישוב זה, באופן יחסי.

16. אם ישוחרר החייל ישירות מיחידה, שבה לא היה זכאי למשכורת - ייחשבו כל מרכיבי השכר, הנכללים במשכורת החודשית הקובעת האחרונה, שהחייל היה זכאי להם, אילו קיבל משכורת ערב שחרורו, והכל בהתאם לדרגת שכרו ולמעמדו ערב שחרורו.

17. בחישוב חודשי השירות, לצורך קביעת שיעורו של מענק השחרורין, לא יילקחו בחשבון תקופות שירות תקין ללא תשלום, אלא אם כן נקבע אחרת בפקודות הצבא.

צירוף תקופות שירות או עבודה קודמות

18. חייל, אשר שירת שירות תקין רצוף של 24 חודשים, לפחות, זכאי לצורך חישוב מענק שחרורין, שאל תקופת שירות הקבע שלו יצורפו תקופות שירות קבע או תקופות עבודה קודמות, שצירף על-פי חוק שירות הקבע והתקנות שהותקנו על פיו, כל זאת בתנאי שסיים לשלם למת"ש את כל הסכום ממנו בהתאם לחוק ולתקנות אלו.

19. חייל, שחזר לשירות קבע תקין רצוף של 24 חודשים, לפחות, ולא קיבל בגין תקופת שירותו התקין הקודם מענק שחרורין, עקב היותה קצרה מהנדרש - תצורף תקופת שירותו הקודמת לתקופת שירות הקבע החדשה ותבוא במניין לצורך חישוב שיעור המענק, בלי שיהיה חייב להגיש בקשה כלשהי לצורך כך.

20. חייל, שאינו זכאי למענק שחרורין, עקב אי השלמה של תקופת שירות מספקת, ולתקופת שירות הקבע שלו צורפה תקופת שירות קודם על ידי תשלום, והוא סיים לשלם למת"ש את התשלום שנדרש ממנו עבור הצירוף, יזוכה עם שחרורו בסכום, שהינו מכפלת מספר החודשים שנרכשו, בחלק השנים-עשר של משכורתו הקובעת האחרונה.

21. חייל, כאמור, שטרם סיים לשלם את התשלום הנדרש ממנו עבור הצירוף, יזוכה, עם שחרורו, בסכום ששולם על ידו למת"ש עד למועד שחרורו.

תוקף סעיפים 22 עד 31 מה- 21 במאי 91

22. חייל, שהתגייס משירות מילואים לשירות קבע, ושירת שירות תקין של 12 חודשים או יותר אך פחות מ- 24 חודשים, זכאי לקבל מצה"ל הפרשה בשיעור אחוזי כפי שהפריש בעבורו מעסיקו האחרון, לצורך שמירת זכויותיו העתידיות. השיעור האחזי יהיה ממשכורתו החודשית הקובעת בצה"ל במועד ההפקדה. ההפרשה תופקד במועדים שמעסיקו האחרון היה מפקיד, אילו היה ממשיך לשלמה. ההפרשה, כאמור, תשולם על ידי צה"ל למעסיקו האחרון או ישירות לקרן הפנסיה או לקופת התגמולים, בהתאם לבקשת החייל. זכאות החייל לתקיים בתנאי שיתמלאו כל התנאים האלה:

א. המעסיק האחרון שממנו עובר החייל לשירות הקבע הוא משרד ממשלתי או "קופה ציבורית" כהגדרתה בסעיף 33 לחוק שירות הקבע, והוא עבד שם 24 חודשים, לפחות.

ב. החייל אינו מקבל פיצויי פיטורין או רוכש את זכויותיו לגימלה מהמעסיק האחרון, שממנו הוא עובר, או מקרן הפנסיה או מקופת התגמולים - הכל במטרה שיישמרו זכויותיו של החייל אצל מעסיקו האחרון לצורך הפיטורין או הגימלה בעת המעבר לשירות הקבע או בכל תקופת זמן אחרת בעת היותו בשירות קבע.

ג. תקופת השירות בצה"ל מפסיקה אתרצופות זכויותיו לפיצויי פיטורין או לגימלה אצל מעסיקו האחרון.

ד. החייל אינו זכאי למענק שחרורין או לגימלה לפי חוק שירות הקבע, בגין תקופה זו.

ה. סכום זה נדרש לצורך שמירה על זכויותיו.

בלמ"ס

גימלה בסעיף זה - קצבה או מענק או פיצויים כולם או מקצתם, או תשלום דומה בין תשלום עיתי ובין בדרך אחרת (להלן: "קצבה"), המשתלמת על-פי חוק, הסדר או הסכם מהמעסיק האחרון או "מהקופה הציבורית" או מקרן פנסיה או מקופת התגמולים ש"הקופה הציבורית" או המשרד הממשלתי קשורים בהם לצורך תשלום הקצבה.

תשלום מענק שחרורין

23. הרמטכ"ל רשאי להורות שהזכות שבסעיף 22 לעיל תוענק לחייל ששירת שירות תקין מעבר לתקופה הנקובה בסעיף 22 לעיל.
24. חייל, כאמור בסעיפים 22 עד 23 לעיל, ששירת תקופה קצרה מ-12 חודשים מכל סיבה שהיא, יחזיר לצה"ל את ההפרשים שהועברו לזכותו, כמפורט בסעיפים אלה לפי ערכם המשוערך במועד החזרת התשלום. הרמטכ"ל רשאי לפטור חייל, כאמור, מחובת השבת כל הכספים או חלקם, אם נתקיימו בחייל נסיבות מיוחדות, שיצדיקו זאת.
25. מענק שחרורין ישולם לחייל תוך חודשיים מתאריך 1 בחודש, שלאחר החודש שבו השתחרר משירות קבע. המענק יועבר לחשבוננו האישי של החייל בבנק.
26. ראש מחלקת הסגל - לגבי קצינים והקשל"ר - לגבי חוגרים יודיעו למת"ש על כל מקרה, שבו יש לעכב או לשלול תשלום מענק שחרורין לחייל, כמפורט בפקודה זו.
27. רמ"ח פרט באכ"א רשאי להורות למת"ש לעכב תשלום מענק שחרורין, במקרה שהחייל לא סיים את מילוי חובותיו כלפי הצבא, כגון: סיום העברת אחריות ביחידת תשלומים, העברת אחריות לרכוש, פינוי דירה, אשר הועמדה לרשותו על ידי הצבא, וכדומה. סיים החייל מילוי חובותיו כלפי הצבא, ישולם לו מענק השחרורין נומינלית, תוך חודש מאותו המועד.
28. מסכום המענק, שהחייל זכאי לו עם שחרורו, ינוכה כל סכום שהצטבר לחובתו במת"ש.

חייל שנפטר

29. נפטר חייל, שאין לו שאירים, הזכאים לגימלאות מלאות על-פי חוק שירות הקבע, יהיו שאיריו זכאים למענק שחרורין בשיעור, שהיה ניתן לחייל, אילו הותרה התחייבותו ביום מותו.
30. שאיריו של החייל לצורך סעיף זה - בן זוג וילדיו בחלקים שווים; באין בן או בת זוג או ילדים - שאירים אחרים, הנחשבים כתלויים בנפטר על-פי סעיף 21 לחוק שירות הקבע.
31. אם אין לחייל הנפטר שאירים, כמפורט לעיל - לא ישולם מענק שחרורין לעזבוננו של החייל או בכל דרך אחרת.